

Inv. nr. 9/1998

STANDART (MAHI-MARATIB) AF FORGYLDT OG GRAVERET SØLV

INDIEN, AWADH, LUCKNOW; CA. 1800

H: 24,5 CM

Fiskeformede standarter (*mahi-maratib*) anvendtes som fyrsteligt og militært symbol flere steder i den islamiske verden, men de er især kendt fra Indien.

De to fisk, som udgør denne standart, består hver af to sammenloddede sølvskaller med graverede detaljer såsom fiskeskæl, øjne og øjenbryn(!). Standarten har oprindeligt været monteret på en stage og har fungeret som våbenmærke for et medlem af det dynasti, der herskede over den nordindiske Awadh-provins, som *nawwab*'er (guvernører) for mogulkejserne i perioden 1722-1856.

I midten af det 18. århundrede fik *nawwab*'en Safdar Jang (d. 1754), der også var storvesir for mogulkejseren, dennes tilladelse til at anvende fisken som personligt våbenskjold. Privilegiet gik i arv til hans efterfølgere, og fiskesymboler kan bl.a. ses i arkitekturen i *nawwab*'ernes hovedstad, Lucknow, samt på deres mønter (C 437).

Blandt de indiske fiskestandarter kendes også nogle, som består helt eller delvist af tekstil. Disse indgår bl.a. i miniaturemalerierne, og typen ses eksempelvis afbildet øverst til venstre på et fyrsteportræt fra det 17. århundredes Deccan (13/2015).

Indiens muslimske fyrster overtog muligvis fiskesymbolet fra timuriderne, som herskede over Iran og Centralasien i det 15.-16. århundrede.¹ Brugen af fisken som magtsymbol er dog langt ældre og kan have haft sin oprindelse i det førislamiske Iran.

¹ J. Burton-Page: "Maratib" i *Encyclopedia of Islam, New edition, Leiden 1960-2002*.

Publiceret i:

Kjeld von Folsach: *Kunst fra islams verden i Davids Samling*, København 2001, kat.nr. 558;

Filiz Cakir Phillip (red.): *Emperors and jewels: Treasures of the Indian courts from the al-Sabah Collection, Kuwait*, Aga Khan Museum, Toronto [2018], s. 33;

Kjeld von Folsach, Joachim Meyer og Peter Wandel: *Kamp, jagt og pragt. Våben fra den islamiske verden 1500-1850*, Davids Samling, København 2021, kat.nr. 15;